

M12/EDU504/EE/20160522

वेळ : 3 तास
Time : 3 Hours

गुण : 80
Marks : 80

सर्वसाधारण सूचना :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
All Questions are Compulsory.
2. प्रत्येक उप-प्रश्न पाच गुणांचा आहे.
Each Sub-question carry 5 marks.
3. प्रत्येक उप-प्रश्नांचे उत्तर 75 ते 100 शब्दांत लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावे.
Each Sub-question should be answered between 75 to 100 words. Write every questions answer on separate page.
4. 80 गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेचे आपल्या शिक्षणक्रमाच्या संरचनेनुसार गुणांत रूपांतर करण्यात येईल.
Question paper of 80 Marks, it will be converted in to your programme structure marks.
5. प्रश्नाबाबत शंका असल्यास, मराठी भाषेतील प्रश्न अधिकृत समजावा.
Incase of doubt of question, Marathi version will be treated as final.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.
 - अ) संख्याशास्त्राचा अर्थ स्पष्ट करून व्याख्या लिहा.
a) Explain meaning of statistics and write definition.
 - ब) संख्याशास्त्राचे वर्णनात्मक सांख्यिकी व अनुमानात्मक सांख्यिकी प्रकार स्पष्ट करा.
b) Explain types of descriptive statistics and inferential statistics.
 - क) विषमिती व शिखरदोष त्रुटी स्पष्ट करा.
c) Explain Skewness and Kurtosis Error.

ड) सार्थकता स्तर संकल्पना स्पष्ट करा.

d) Explain levels of significance concept.

इ) एका गटातील 9 विद्यार्थ्यांना अनुक्रमे 3, 5, 4, 9, 7, 8, 2, 10 व 6 असे गुणांक प्राप्त झालेले आहेत तर त्यांचे मध्यमान किती ?

e) Nine students in one group achieved marks chronologically 3, 5, 4, 9, 7, 8, 2, 10 and 6. Calculate what will be mean?

2. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) वर्गीकृत न्यादर्श स्पष्ट करा.

a) Explain Stratified Sampling.

ब) स्वाश्रयी व आश्रयी चल स्पष्ट करा.

b) Explain Independent and Dependent Variable.

क) संशोधनाच्या दोन व्याख्या स्पष्ट करा.

c) Explain two definitions of Research.

ड) संशोधनात संबंधित साहित्य आखण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

d) Explain review of related literature in Research.

इ) एक संशोधन समस्या लिहा. त्या समस्येसंदर्भात एक गृहीतक व एक शून्य परिकल्पना लिहा.

e) Write one Research Problem. Write one assumption and one null hypothesis considering that Research problem.

3. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) वर्णनात्मक - सर्वेक्षण पद्धतीची वैशिष्ट्ये लिहा.

a) Write characteristics of the descriptive - Survey Method.

ब) एक संशोधन समस्या लिहा. त्या समस्येतील संकल्पनांच्या कार्यात्मक व्याख्या लिहा.

b) Write one Research Problem. Write operational definition of the concepts in that Research Problem.

क) सालोमनचा चार गट अभिकल्प स्पष्ट करा.

c) Explain the Solomon four group design.

ड) नामांकन शलाका व क्रमांकन शलाका स्पष्ट करा.

d) Explain nominal scale and ordinal scale.

इ) संग्रहित मुलाखत तंत्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.

e) Explain importance of Constructive Interview technique.

4. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा. Solve any **four** sub-questions.

अ) ग्रंथालय - एक संशोधनाचे साधन स्पष्ट करा.

a) Explain the library as a tool of research.

ब) ज्ञानशोधनाचे मार्ग स्पष्ट करा.

b) Explain ways of Discovering knowledge.

- क) सांख्यिकी - एक संशोधनाचे साधन स्पष्ट करा.
- c) Explain statistics as a tool of Research.
- ड) चांगली प्रश्नावली तयार करण्यासाठीची तत्त्वे लिहा.
- d) Write principles of preparing good questionnaire.
- इ) संशोधनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- e) Explain characteristics of Research.

